

Suvestinė redakcija nuo 2015-02-02 iki 2017-12-31

Nutarimas paskelbtas: TAR 2014-02-19, i. k. 2014-01807

LIETUVOS BANKO VALDYBA
NUTARIMAS
DĖL PINIGŲ FINANSŲ ĮSTAIGŲ BALANSO STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS

2014 m. vasario 13 d. Nr. 03-27
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 9 punktu, 54 ir 54⁽¹⁾ straipsniais ir atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto (OL 326 C, 2012, p. 230) 5 straipsnį, 2013 m. rugsėjo 24 d. Europos Centrinio Banko reglamentą (ES) Nr. 1071/2013 dėl pinigų finansų įstaigų sektoriaus balanso (nauja redakcija) (ECB/2013/33) (OL 2013 L 297, p. 1) ir 2007 m. rugpjūčio 1 d. Europos Centrinio Banko gaires ECB/2007/9 dėl pinigų, finansinių institucijų ir rinkų statistikos (OL 2007 L 341, p. 1) su visais pakeitimais ir papildymais, Lietuvos banko valdyba n u t a r i a:

1. Patvirtinti:
 - 1.1. Pinigų finansų įstaigų balanso statistinės atskaitomybės bendruosius nuostatus (pridedama);
 - 1.2. Pinigų finansų įstaigos balanso išsamios statistinės ataskaitos PFĮ-01 formą (pridedama);
 - 1.3. Pinigų finansų įstaigos balanso sumažintos statistinės ataskaitos PFĮ-03 formą (pridedama).
2. Pavesti Ekonomikos ir finansinio stabilumo tarnybos Statistikos departamentui tvarkyti statistinį Lietuvos pinigų finansų įstaigų sąrašą.
3. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos banko valdybos 2003 m. gegužės 8 d. nutarimą Nr. 46 „Dėl pinigų finansinių institucijų balanso statistinės atskaitomybės“ su visais pakeitimais ir papildymais.
4. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2014 m. liepos 1 d.

Valdybos pirmininkas

Vitas Vasiliauskas

PINIGŲ FINANSŲ ĮSTAIGŲ BALANSO STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS BENDRIEJI NUOSTATAI

I SKYRIUS NUOSTATŲ PASKIRTIS IR PAGRINDINĖS SĄVOKOS

1. Pinigų finansų įstaigų balanso statistinės atskaitomybės bendruosiuose nuostatuose (toliau – Bendrieji nuostatai) nustatyti bendrieji pinigų finansų įstaigų balanso statistinės atskaitomybės reikalavimai ir klasifikavimo principai, jos rengimo ir pateikimo Lietuvos bankui tvarka, statistinės informacijos kokybės reikalavimai ir statistinės informacijos naudojimo tvarka.

2. Pinigų finansų įstaigų balanso statistinės atskaitomybės paskirtis – pateikti Lietuvos bankui išsamią aukštos kokybės Lietuvos pinigų finansų įstaigų balanso statistinę informaciją, reikalingą jų raidai stebėti, Lietuvos banko funkcijoms atlikti ir Europos centrinių bankų sistemos uždaviniams vykdyti.

3. Bendruosiuose nuostatuose vartojamos sąvokos:

3.1. **Administratorius** – pinigų finansų įstaiga, kuri tvarko vertybiniais popieriais pakeistas arba kitaip perduotas paskolas, t. y. renka iš skolininkų pagrindines sumas ir palūkanas.

3.2. **Finansinių priemonių bendrovė** (FPB) – kaip apibrėžta 2013 m. spalio 18 d. Europos Centrinio Banko reglamento (ES) Nr. 1075/2013 dėl finansinių priemonių bendrovių, užsiimančių pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriais, turto ir įsipareigojimų statistikos (nauja redakcija) (ECB/2013/40) (OL 2013 L 297, p. 107) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1075/2013) 1 straipsnyje.

3.3. **Pakeitimas vertybiniais popieriais** – sandoris, kuris yra tradicinis pakeitimas vertybiniais popieriais, kaip apibrėžta 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms (OL 2013 L 176, p. 1) 4 straipsnyje, ir (arba) pakeitimas vertybiniais popieriais, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1075/2013 1 straipsnyje, kuris apima vertybiniais popieriais pakeistų paskolų perleidimą finansinių priemonių bendrovei.

3.4. **Paskolos įsigijimas** – paskolos arba paskolų rinkinio ekonominis perdavimas iš perdavėjo atskaitingajam agentui, kuris įvykdomas nuosavybės perdavimu arba daliniu dalyvavimu.

3.5. **Paskolos perleidimas** – paskolos arba paskolų rinkinio ekonominis perdavimas iš atskaitingojo agento gavėjui, kuris įvykdomas nuosavybės perdavimu arba daliniu dalyvavimu.

3.6. **Pinigų finansų įstaiga** (PFI) – kaip apibrėžta 2013 m. rugsėjo 24 d. Europos Centrinio Banko reglamento (ES) Nr. 1071/2013 dėl pinigų finansų įstaigų sektoriaus balanso (nauja redakcija) (ECB/2013/33) (OL 2013 L 297, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1071/2013) 1 straipsnyje.

3.7. **Pinigų finansų įstaigos balanso statistinės atskaitomybės atskaitingasis agentas** (toliau – atskaitingasis agentas) – subjektas, kuriam taikomi pinigų finansų įstaigos balanso statistinės atskaitomybės Lietuvos bankui reikalavimai.

3.8. **Pinigų rinkos fondas** (PRF) – kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1071/2013 2 straipsnyje.

3.9. **Pripažinimo panaikinimas** – paskolos arba jos dalies pašalinimas iš pateiktų pinigų finansų įstaigos balanso likučių duomenų.

3.10. **Rezidentas** – kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1071/2013 1 straipsnyje.

II SKYRIUS

ATSKAITINGOJI VISUMA

4. PFĮ balanso statistinės atskaitomybės atskaitingąją visumą sudaro į statistinį Lietuvos pinigų finansų įstaigų sąrašą įtrauktos PFĮ.

5. Lietuvos bankas sudaro ir tvarko statistinį Lietuvos pinigų finansų įstaigų sąrašą, į kurį įtraukiamos PFĮ Lietuvos rezidentės. Statistinis Lietuvos pinigų finansų įstaigų sąrašas skelbiamas Lietuvos banko interneto svetainėje www.lb.lt ir, suinteresuotų atskaitingųjų agentų prašymu, pateikiamas elektroniniu būdu arba išspausdintas popieriuje.

6. PFĮ balanso statistinės atskaitomybės reikalavimai, nurodyti Lietuvos banko valdybos nutarimu, kuriuo patvirtinti Bendrieji nuostatai, patvirtintoje Pinigų finansų įstaigos balanso išsamios statistinės ataskaitos PFĮ-01 formoje (toliau – PFĮ-01 forma), (toliau – PFĮ balanso išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimai) taikomi į statistinį Lietuvos pinigų finansų įstaigų sąrašą įtrauktiems bankams ir užsienio bankų filialams.

7. Lietuvos bankas netaiko PFĮ balanso išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimų į statistinį Lietuvos pinigų finansų įstaigų sąrašą įtrauktoms Centrinei kredito unijai, kredito unijoms, elektroninių pinigų įstaigoms ir kitoms finansų įstaigoms tol, kol bendras jų įnašas neviršija 5 procentų viso Lietuvos PFĮ balanso. Lietuvos bankas tikrina, ar tenkinama ši sąlyga, kad prireikus atšauktų arba suteiktų PFĮ balanso išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimų taikymo išlygą, įsigaliojančią nuo kiekvienų metų pradžios. Atskaitingasis agentas ne vėliau kaip iki einamųjų metų birželio 30 d. raštu informuojamas apie atsiradusią PFĮ balanso išsamios statistinės atskaitomybės Lietuvos bankui prievolę.

8. PFĮ balanso statistinės atskaitomybės reikalavimai, nurodyti Lietuvos banko valdybos nutarimu, kuriuo patvirtinti Bendrieji nuostatai, patvirtintoje Pinigų finansų įstaigos balanso sumažintos statistinės ataskaitos PFĮ-03 formoje (toliau – PFĮ-03 forma), (toliau – PFĮ balanso sumažintos statistinės atskaitomybės reikalavimai) taikomi į statistinį Lietuvos pinigų finansų įstaigų sąrašą įtrauktoms PFĮ, kurioms taikomi PFĮ palūkanų normų statistinės atskaitomybės reikalavimai, kaip tai numatyta Pinigų finansų įstaigų palūkanų normų statistinės atskaitomybės bendruosiuose nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos banko valdybos 2014 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 03-28, tačiau netaikomi PFĮ balanso išsamios statistinės atskaitomybės reikalavimai.

9. Į statistinį Lietuvos pinigų finansų įstaigų sąrašą įtraukti PRF vykdo PFĮ balanso statistinės atskaitomybės reikalavimus vadovaudamiesi Kolektyvinio investavimo subjektų statistinės atskaitomybės bendraisiais nuostatais, patvirtintais Lietuvos banko valdybos 2014 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 03-3.

10. Statistikos tikslais PFĮ konsoliduoja visų savo padalinių (buveinės ir (arba) filialų), esančių Lietuvos ekonominėje erdvėje, veiklą. Kitų šalių ekonominėje erdvėje esančių padalinių veikla statistikos tikslais nekonsoliduojama.

11. Jeigu įstaiga turi filialų, esančių kitų šalių ekonominėje erdvėje, tai buveinė, esanti Lietuvos ekonominėje erdvėje, pozicijas su visais tais filialais laiko pozicijomis su tų šalių rezidentais. Filialas, esantis Lietuvos ekonominėje erdvėje, pozicijas su registruota ar pagrindine buveine arba su kitais tos pačios įstaigos filialais, esančiais kitų šalių ekonominėje erdvėje, laiko pozicijomis su tų šalių rezidentais.

12. PFĮ arba, kai PFĮ nėra juridinis asmuo, – jos teisėtas atstovas yra atsakingas už PFĮ balanso statistinės atskaitomybės reikalavimų vykdymą.

III SKYRIUS

STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS REIKALAVIMAI

13. Atskaitingasis agentas pateikia Lietuvos bankui PFĮ balanso likučių duomenis, patikslinimų dėl perkainojimo duomenis, perklasifikavimų ir kitokių patikslinimų duomenis, taip pat paaiškinimus apie reikšmingus perklasifikavimų ir kitokių patikslinimų duomenis.

14. Patikslinimus dėl perkainojimo sudaro patikslinimai dėl visiško ar dalinio paskolų nurašymo ir patikslinimai dėl vertybinių popierių perkainojimo dėl kainos.

15. Patikslinimai dėl visiško ar dalinio paskolų nurašymo apima visus paskolų likučių pokyčius, kurie atsiranda dėl paskolų nurašymo, įskaitant paskolos visos likusios sumos nurašymą. Visiški ar daliniai paskolų nurašymai, pripažinti paskolos pardavimo ar perdavimo trečiajam šaliai metu, taip pat įtraukiami, jeigu juos įmanoma nustatyti.

16. Patikslinimai dėl vertybinių popierių perkainojimo dėl kainos apima visus vertybinių popierių likučių vertės pokyčius, kurie atsiranda dėl kainos, pagal kurią vertybiniai popieriai įtraukiami į apskaitą, svyravimų laikui bėgant. Skaičiuodamas patikslinimų dėl vertybinių popierių perkainojimo dėl kainos duomenis, atskaitingasis agentas vadovaujasi balanso metodu. Pagal šį metodą patikslinimas skaičiuojamas kaip skirtumas tarp vertybinio popieriaus vertės einamojo ataskaitinio laikotarpio pabaigos balanse ir vertybinio popieriaus vertės ankstesnio ataskaitinio laikotarpio pabaigos balanse. Patikslinimas neskačiuojamas dėl tų vertybinių popierių, kuriuos PFĮ nupirko ir (arba) pardavė per ataskaitinį laikotarpį.

17. Perklasifikavimai ir kitokie patikslinimai apima visus PFĮ sektoriaus balanso likučių pokyčius, kurie atsiranda dėl PFĮ atskaitingosios visumos sudėties pasikeitimo (kai PFĮ įtraukiama į atskaitingąją visumą arba išbraukiama iš jos, jeigu įstaigos veikla buvo perkelta į PFĮ sektorių arba iš jo iškelta), PFĮ atskaitingosios visumos struktūros pasikeitimo (grupės vidaus reorganizacijų, įstaigų jungimų, įsigijimų ar skaidymų), finansinių priemonių ir atitiktinių šalių perklasifikavimo, statistinių apibrėžčių pasikeitimo, taip pat dėl atskaitomybės klaidų, kurios buvo ištaisytos tik riboto atgalinio laikotarpio PFĮ balanso likučių duomenyse.

18. Patikslinimų dėl perkainojimo duomenys ir perklasifikavimų ir kitokių patikslinimų duomenys neturi apimti valiutos santykio svyravimų poveikio PFĮ balanso straipsniams užsienio valiuta.

19. Atskaitingasis agentas pateikia grynąjį PFĮ balanso likučių padidėjimą dėl perkainojimo arba perklasifikavimo su pliuso ženklu, o grynąjį sumažėjimą – su minuso ženklu.

IV SKYRIUS

PASKOLŲ PAKEITIMO VERTYBINIAIS POPIERIAIS IR PASKOLŲ KITŲ PERDAVIMŲ PAPILDOMI STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS REIKALAVIMAI

20. Atskaitingasis agentas pateikia Lietuvos bankui papildomus duomenis apie:

20.1. per ataskaitinį mėnesį atliktų paskolų pakeitimo vertybiniais popieriais ir paskolų kitų perdavimų grynuosius srautus;

20.2. visų paskolų, kurių administratorius pakeitimo vertybiniais popieriais schemoje yra PFĮ, likučius ataskaitinio ketvirčio pabaigoje;

20.3. kai taikomas 39 tarptautinis apskaitos standartas (toliau – 39 TAS), 9 tarptautinis finansinės atskaitomybės standartas (toliau – 9 TFAS) arba panašios apskaitos taisyklės, pakeitimo vertybiniais popieriais būdu perleistų paskolų, kurių pripažinimas balanse nebuvo panaikintas, likučius ataskaitinio mėnesio pabaigoje;

20.4. vertybiniais popieriais pakeistų paskolų, kurių pripažinimas panaikintas ir kurias administruoja PFĮ, likučius ataskaitinio mėnesio pabaigoje ir finansinius sandorius, išskyrus paskolų perleidimus ir įsigijimus, per ataskaitinį mėnesį.

21. Visi duomenys apie vertybiniais popieriais pakeistas arba kitaip perduotas paskolas paskirstomi pagal skolininko ekonominę erdvę ir sektorių. Paskolos, perleistos pakeitimo vertybiniais popieriais tarpinio laikymo etape, laikomos jau pakeistomis vertybiniais popieriais.

22. PFĮ apskaičiuoja per ataskaitinį mėnesį vertybiniais popieriais pakeistų arba kitaip perduotų paskolų grynuosius srautus, iš paskolų perleidimų atimdama paskolų įsigijimus. Į šiuos skaičiavimus neįtraukiamos paskolos, perduotos kitai PFĮ Lietuvos rezidentei arba įsigytos iš kitos PFĮ Lietuvos rezidentės, ir paskolos, kurios buvo perduotos dėl atskaitingojo agento skaidymo arba dėl atskaitingojo agento ir kitos PFĮ Lietuvos rezidentės jungimo arba įsigijimo. Į šiuos skaičiavimus įtraukiamos paskolos, perduotos PFĮ ne Lietuvos rezidentėms arba įsigytos iš jų. Perleidimai, reiškiantys pripažinimo panaikinimą, ir įsigijimai, reiškiantys pripažinimą arba pakartotinį pripažinimą, priskiriami sandoriams, kurie turi įtakos pateiktiems paskolų likučių

duomenims. Perleidimai, nereiškiantys pripažinimo panaikinimo, ir įsigijimai, nereiškiantys pripažinimo arba pakartotinio pripažinimo, priskiriami sandoriams, kurie neturi įtakos pateiktiems paskolų likučių duomenims. Sandoriai, kurie turi įtakos pateiktiems paskolų likučių duomenims, papildomai paskirstomi pagal paskolos atitiktinę perdavimo šalį, atskiriant FPB Lietuvos rezidentės, FPB euro zonos (išskyrus Lietuvą) rezidentės, FPB kitas nerezidentės ir ne FPB, iš kurių išskiriamos PFĮ euro zonos (išskyrus Lietuvą) rezidentės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-178](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-09, i. k. 2014-13934

23. Vertybiniais popieriais pakeistų administruojamų paskolų, kurių atitiktinė perdavimo šalis yra FPB, likučių ataskaitinio ketvirčio pabaigoje duomenys pateikiami nepaisant to, ar administruojamos paskolos arba atitinkamos jų administravimo teisės pripažintos atskaitingojo agento balanse, ir paskirstomi pagal kiekvieną FPB rezidavimo šalį atskirai.

24. PFĮ, kurios taiko 39 TAS, 9 TFAS arba panašias taisykles, pateikia vertybiniais popieriais pakeistų paskolų, kurių pripažinimas nebuvo panaikintas, likučių ataskaitinio mėnesio pabaigoje duomenis, paskirstytus pagal paskolos atitiktinę perdavimo šalį, atskiriant FPB Lietuvos rezidentės, FPB euro zonos (išskyrus Lietuvą) rezidentės, FPB kitas nerezidentės ir ne FPB.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-178](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-09, i. k. 2014-13934

25. PFĮ pateikia vertybiniais popieriais pakeistų paskolų, kurių pripažinimas panaikintas ir kurias administruoja PFĮ, likučius ataskaitinio mėnesio pabaigoje ir finansinius sandorius, išskyrus paskolų perleidimus ir įsigijimus, – likučių pasikeitimą dėl paskolos gavėjo paskolos pagrindinės sumos grąžinimo per ataskaitinį mėnesį.

26. Atskaitingasis agentas pradeda teikti Lietuvos bankui duomenis apie vertybiniais popieriais pakeistas arba kitaip perduotas paskolas pradedant to laikotarpio, kurio metu šis reiškinys atsirado, duomenimis.

V SKYRIUS

PFĮ TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ KLASIFIKAVIMO PRINCIPAI

PIRMASIS SKIRSNIS

KLASIFIKAVIMAS PAGAL PRIEMONIŲ KATEGORIJĄ

27. PFĮ balanso statistinėje atskaitomybėje PFĮ turtas ir įsipareigojimai klasifikuojami į tokias priemonių kategorijas:

TURTAS

Grynieji pinigai

Paskolos

Iš jų vienadienių paskolų

Iš jų atvirkštinių atpirkimo sandorių

Iš jų sindikuotųjų paskolų

Iš jų atnaujinamųjų paskolų ir sąskaitų lėšų pereinamųjų

Iš jų nemokamo kredito kortelės kredito

Iš jų pratęsto kredito kortelės kredito

Iš jų grupės vidaus pozicijų

Iš jų užtikrintų nekilnojamojo turto užstatu

Turimi skolos vertybiniai popieriai

PRF vienetai (akcijos)

Investicinių fondų vienetai (akcijos)

Nuosavybės priemonės

Biržinės akcijos

Nebiržinės akcijos

- Kitos nuosavybės priemonės
- Nefinansinis turtas (įskaitant ilgalaikį turtą)
 - Materialusis nefinansinis turtas
 - Nematerialusis nefinansinis turtas
- Likęs turtas
 - Iš jo išankstinių draudimo įmokų ir gautinų draudimo išmokų*
 - Išvestinės finansinės priemonės
 - Laikinieji straipsniai
 - Tranzitiniai straipsniai
 - Sukauptos pajamos
 - Už paskolas sukauptos palūkanos
 - Už vertybinius popierius sukauptos palūkanos
 - Kitos sukauptos pajamos
 - Būsimojo laikotarpio išlaidos
 - Kiti straipsniai
- ĮSIPAREIGOJIMAI
- Indėliai
 - Iš jų sindikuotųjų paskolų*
 - Iš jų grupės vidaus pozicijų*
 - Iš jų vertybiniais popieriais pakeistų paskolų, kurių pripažinimas PFĮ balanse nebuvo panaikintas, atitiktinių įsipareigojimų*
 - Vienadieniai indėliai
 - Iš jų pervedamųjų indėlių*
 - Iš jų elektroninių pinigų*
 - Aparatiniai el. pinigai*
 - Programiniai el. pinigai*
 - Sutarto termino indėliai
 - Įspėjamojo laikotarpio indėliai
 - Atpirkimo sandoriai
- Išleisti skolos vertybiniai popieriai
 - Iš jų mažesnės nei 100 % nominalios kapitalo garantijos*
- Kapitalas ir atsargos
 - Savininkų įnašai
 - Ankstesnių metų pelnas arba nuostolis
 - Atsargos (rezervai)
 - Perkainojimo sąskaitos
 - Einamųjų metų pelnas arba nuostolis
 - Atidėjiniai
- Likę įsipareigojimai
 - Iš jų atidėjinių darbuotojų pensijų fondams*
 - Išvestinės finansinės priemonės
 - Laikinieji straipsniai
 - Tranzitiniai straipsniai
 - Sukauptos išlaidos
 - Už indėlius sukauptos palūkanos
 - Už vertybinius popierius sukauptos palūkanos
 - Kitos sukauptos išlaidos
 - Būsimojo laikotarpio pajamos
 - Kiti straipsniai.

28. PFĮ turto ir įsipareigojimų priemonėms grupuoti pagal Bendrųjų nuostatų 27 punkte nurodytas kategorijas taikomos Reglamento (ES) Nr. 1071/2013 II priedo 2 dalyje pateiktos priemonių kategorijų apibrėžtys, kurios pagrįstos 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir

Tarybos reglamentu (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (OL 2013 L 174, p. 1) patvirtinta 2010 metų Europos sąskaitų sistema (toliau – 2010 m. ESS).

ANTRASIS SKIRSNIS KLASIFIKAVIMAS PAGAL TRUKMĘ

29. Klasifikuojant finansines priemones pagal trukmę:

29.1. **pradinis terminas** (terminas išleidimo metu) reiškia nustatytą finansinės priemonės gyvavimo laikotarpį, kuriam nepasibaigus ji negali būti sugrąžinta (susigrąžinta) (pvz., skolos vertybiniai popieriai) arba gali būti sugrąžinta (susigrąžinta) tik mokant tam tikrą baudą (pvz., kai kurių rūšių indėliai);

29.2. **įspėjamasis laikotarpis** reiškia laikotarpį nuo to momento, kai finansinės priemonės turėtojas įspėja apie savo ketinimą ją sugrąžinti (susigrąžinti), iki dienos, kurią turėtoju leidžiama ją pakeisti į pinigų netaikant baudos.

30. PFĮ balanso statistinėje atskaitomybėje finansinės priemonės paprastai klasifikuojamos pagal pradinį terminą remiantis sutartu terminu arba įspėjamuoju laikotarpiu, o ne pagal likusį terminą. Pagal įspėjamąjį laikotarpį finansinės priemonės klasifikuojamos tik tuomet, kai nėra (nebėra) sutarto termino.

31. Paskolos pagal pradinį paskolos grąžinimo terminą klasifikuojamos į paskolas iki 1 metų imtinai, nuo 1 iki 5 metų imtinai ir nuo 5 metų.

32. Papildomai iš paskolų Lietuvos ir euro zonos (išskyrus Lietuvą) ne finansų bendrovėms ir namų ūkiams ir jiems paslaugas teikiančioms ne pelno institucijoms, kurių pradinis terminas yra nuo 1 metų (2 metų), išskiriamos paskolos, kurių likęs terminas yra iki 1 metų (2 metų), ir paskolos, kurių likęs terminas yra nuo 1 metų (2 metų) ir kurių palūkanų norma perskaičiuojama per ateinančius 12 mėnesių (24 mėnesius). Palūkanų normos perskaičiavimas suprantamas kaip paskolos palūkanų normos pakeitimas, numatytas galiojančioje paskolos sutartyje. Paskolos, kurioms taikomas palūkanų normos perskaičiavimas, be kita ko, apima paskolas, kurių palūkanų normos reguliariai peržiūrimos atsižvelgiant į indekso (pvz., *Euribor*) pokyčius, paskolas, kurių palūkanų normos peržiūrimos nuolat (kintamosios palūkanų normos), ir paskolas, kurių palūkanų normos peržiūrimos PFĮ nuožiūra.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-178](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-09, i. k. 2014-13934

33. Turimi skolos vertybiniai popieriai pagal pradinį išpirkimo terminą klasifikuojami į skolas vertybinius popierius iki 1 metų imtinai, nuo 1 iki 2 metų imtinai ir nuo 2 metų.

34. Sutarto termino indėliai pagal išleidimo metu sutartą grąžinimo terminą klasifikuojami į sutarto iki 1 metų imtinai, nuo 1 iki 2 metų imtinai ir nuo 2 metų termino indėlius.

35. Įspėjamojo laikotarpio indėliai pagal įspėjamojo laikotarpio trukmę klasifikuojami į įspėjamojo iki 3 mėnesių imtinai, nuo 3 mėnesių iki 2 metų imtinai ir nuo 2 metų laikotarpio indėlius.

36. Išleisti skolos vertybiniai popieriai pagal pradinį išpirkimo terminą klasifikuojami į skolas vertybinius popierius iki 1 metų imtinai, nuo 1 iki 2 metų imtinai ir nuo 2 metų.

TREČIASIS SKIRSNIS PASKOLŲ KLASIFIKAVIMAS PAGAL PASKIRTĮ

37. PFĮ balanso statistinėje atskaitomybėje PFĮ paskolos Lietuvos ir euro zonos (išskyrus Lietuvą) namų ūkiams ir namų ūkiams paslaugas teikiančioms ne pelno institucijoms klasifikuojamos pagal paskirtį į tokias kategorijas:

Paskolos vartojimui

Paskolos būstui įsigyti

Kitos paskolos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-178](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-09, i. k. 2014-13934

38. Kategorijoje „Kitos paskolos“ namų ūkiams išskiriamos paskolos savarankiško juridinio statuso neturinčioms individualiosioms įmonėms ir partnerystėms.

39. Paskoloms pagal paskirtį grupuoti taikomos Reglamento (ES) Nr. 1071/2013 II priedo 2 dalyje pateiktos apibrėžtys.

KETVIRTASIS SKIRSNIS KLASIFIKAVIMAS PAGAL VALIUTĄ

40. PFĮ balanso turto kategorijos „Grynieji pinigai“, „Paskolos“, „Turimi skolos vertybiniai popieriai“ ir „Likęs turtas“ bei įsipareigojimų kategorijos „Indėliai“, „Išleisti skolos vertybiniai popieriai“ ir „Likę įsipareigojimai“ klasifikuojamos į pozicijas eurais ir kitomis valiutomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-178](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-09, i. k. 2014-13934

41. Pagrindiniai PFĮ balanso straipsniai papildomai paskirstomi pagal kiekvieną valiutą atskirai.

PENKTASIS SKIRSNIS KLASIFIKAVIMAS PAGAL ATITIKTINĖS ŠALIES EKONOMINĘ ERDVĘ

42. PFĮ balanso statistinėje atskaitomybėje PFĮ turtas ir įsipareigojimai klasifikuojami pagal atitiktinės šalies ekonominę erdvę į rezidentų, euro zonos (išskyrus Lietuvą) rezidentų ir kitų nerezidentų turtą ir įsipareigojimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-178](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-09, i. k. 2014-13934

43. Pagrindiniai PFĮ balanso straipsniai papildomai paskirstomi pagal kiekvienos šalies ekonominę erdvę atskirai, į atskiras grupes išskiriant tarptautines organizacijas, Europos investicijų banką ir Europos stabilumo mechanizmą.

44. PFĮ turto ir įsipareigojimų atitiktinės šalys pagal jų ekonominę erdvę grupuojamos vadovaujantis Europos Centrinio Banko tvarkomais statistiniais pinigų finansų įstaigų, investicinių fondų, finansinių priemonių bendrovių ir kitais sąrašais, Europos Centrinio Banko „Pinigų, finansų įstaigų ir rinkų statistikos sektorių vadovu. Klientų statistinės klasifikacijos gairėmis“ ir 2010 m. ESS klasifikavimo principais. Kai atitiktinės šalies rezidavimo šalyje negalioja 2010 m. ESS, laikomasi Nacionalinių sąskaitų sistemos (toliau – 2008 m. NSS) klasifikavimo principų.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS KLASIFIKAVIMAS PAGAL ATITIKTINĖS ŠALIES SEKTORIŲ

45. PFĮ balanso statistinėje atskaitomybėje PFĮ turtas ir įsipareigojimai klasifikuojami pagal atitiktinės šalies sektorių į tokių 2010 m. ESS institucinių sektorių ir subsektorių grupių turtą ir įsipareigojimus:

PFĮ

Europos Centrinis Bankas

Nacionaliniai centriniai bankai

Kitos PFĮ

Indėlių bendrovės

Kredito įstaigos, kurioms taikomi privalomųjų atsargų reikalavimai

Kredito įstaigos, kurioms netaikomi privalomųjų atsargų reikalavimai

Kitos indėlių bendrovės

PRF
 Ne PFĮ
 Valdžios sektorius
 Centrinė valdžia
 Kiti valdžios sektoriai
 Krašto valdžia
 Vietos valdžia
 Socialinės apsaugos fondai
 Kiti rezidentų sektoriai
 Investiciniai fondai
 Kiti finansiniai tarpininkai, finansiniai pagalbininkai, priklausomos finansų įstaigos ir pinigų skolinotojai
 Kiti finansiniai tarpininkai
 Iš jų pagrindinių sandorio šalių
 Iš jų FPB
 Finansiniai pagalbininkai
 Priklausomos finansų įstaigos ir pinigų skolinotojai
 Draudimo bendrovės ir pensijų fondai
 Draudimo bendrovės
 Pensijų fondai
 Ne finansų bendrovės
 Viešosios ne finansų bendrovės
 Kitos ne finansų bendrovės
 Namų ūkiai ir jiems paslaugas teikiančios ne pelno institucijos
 Namų ūkiai
 Namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos.

46. Kredito įstaigos, esančios ne Europos Sąjungos šalyse, vadinamos ne „PFĮ“, o „Bankai“. Sąvoka „ne PFĮ“ vartojama tik Europos Sąjungos šalims, o kitoms šalims – sąvoka „Ne bankai“.

47. PFĮ turto ir įsipareigojimų atitiktinės šalys į Bendrųjų nuostatų 45 punkte nurodytas sektorių ir subsektorių grupes grupuojamos vadovaujantis Europos Centrinio Banko tvarkomais statistiniais pinigų finansų įstaigų, investicinių fondų, finansinių priemonių bendrovių ir kitais sąrašais, Europos Centrinio Banko „Pinigų, finansų įstaigų ir rinkų statistikos sektorių vadovu. Klientų statistinės klasifikacijos gairėmis“ ir 2010 m. ESS klasifikavimo principais. Kai atitiktinės šalies rezidavimo šalyje netaikoma 2010 m. ESS, laikomasi 2008 m. NSS klasifikavimo principų.

VI SKYRIUS

APSKAITOS IR ĮKAINOJIMO TAISYKLĖS STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS TIKSLAIS

48. Jeigu Bendruosiuose nuostatuose nenustatyta kitaip, PFĮ balanso statistinės ataskaitos rengiamos laikantis apskaitos taisyklių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir (arba) nacionaliniuose ar tarptautiniuose standartuose, kurie taikomi PFĮ.

49. Nepaisant Lietuvoje galiojančios apskaitos ir įskaitymo tvarkos, statistikos tikslais visas finansinis turtas ir įsipareigojimai turi būti pateikiami atskirai ir negali būti tarpusavyje įskaitomi.

50. Paskolos ir indėliai pateikiami įkainoti nominaliąja verte, likusia ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Nominalioji vertė yra pagrindinė suma, kurią skolininkas pagal sutartį turi grąžinti skolintojui. Iš paskolos nominaliosios vertės neatimami atidėjiniai ar daliniai nurašymai, t. y. tiesioginiai paskolos sumos balanse sumažinimai dėl jos nuvertėjimo. Už paskolas ir indėlius sukauptos gautinos ir mokėtinos palūkanos įtraukiamos atitinkamai į likusį turtą ir likusius įsipareigojimus, o ne į su jomis susijusių paskolų ir indėlių vertę.

51. Turimi vertybiniai popieriai, išleisti skolos vertybiniai popieriai ir išvestinės finansinės priemonės, kurioms taikoma balansinė apskaita, pateikiami paprastai įkainoti rinkos verte. Rinkos

vertė yra vyraujanti rinkos kaina arba jai artimas ekvivalentas (tikroji vertė). Už turimus ir išleistus skolos vertybinius popierius sukauptos gautinos ir mokėtinos palūkanos paprastai įtraukiamos atitinkamai į likusį turtą ir likusius įsipareigojimus, o ne į su jomis susijusių vertybinių popierių vertę.

52. Pavienės išvestinių finansinių priemonių sutartys, turinčios teigiamą bendrąją rinkos vertę, pateikiamos PFĮ balanso turto pusėje, o sutartys, turinčios neigiamą bendrąją rinkos vertę, – įsipareigojimų pusėje.

53. PFĮ turto ir įsipareigojimų likučiai užsienio valiuta perskaičiuojami į eurus pagal Europos Centrinio Banko ir Lietuvos banko skelbiamus ataskaitinio laikotarpio pabaigos užsienio valiutų santykius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-178](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-09, i. k. 2014-13934

VII SKYRIUS

STATISTINĖS INFORMACIJOS TEIKIMO IR NAUDOJIMO TVARKA

54. PFĮ balanso išsamios statistinės ataskaitos PFĮ-01 formos duomenys Lietuvos bankui pateikiami elektroniniu būdu per 8 darbo dienas ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus. Lietuvos bankas patikrina ir patvirtina atskaitingojo agento pateiktus duomenis per 4 darbo dienas.

55. PFĮ balanso sumažintos statistinės ataskaitos PFĮ-03 formos duomenys Lietuvos bankui pateikiami elektroniniu būdu per 5 darbo dienas ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus. Lietuvos bankas patikrina ir patvirtina atskaitingojo agento pateiktus duomenis per 3 darbo dienas.

56. Ankstesnių ataskaitinių laikotarpių duomenys gali būti tikslinami tiek Lietuvos banko reikalavimu, tiek atskaitingojo agento iniciatyva, *inter alia*, dėl klaidų, perklasifikavimų arba pagerintų atskaitomybės procedūrų.

57. PFĮ balanso išsamios statistinės ataskaitos PFĮ-01 formos patvirtinti praėjusio ataskaitinio laikotarpio duomenys gali būti reguliariai tikslinami iki ateinančio mėnesio dvyliktos darbo dienos pabaigos.

58. PFĮ balanso sumažintos statistinės ataskaitos PFĮ-03 formos patvirtinti praėjusio ataskaitinio laikotarpio duomenys gali būti reguliariai tikslinami iki ateinančio mėnesio aštuntos darbo dienos pabaigos.

59. Ankstesnių nei praėjusio ataskaitinio laikotarpio laikotarpių duomenys tikslinami tik išimtiniais atvejais (pvz., dėl reikšmingų pataisų). Atskaitingasis agentas kartu su reikšmingomis pataisomis pateikia jų paaiškinimus.

60. Jeigu jungimas, skaidymas arba kitokia reorganizacija gali paveikti atskaitingojo agento statistinių prievolių vykdymą, viešai paaiškėjus ketinimui įvykdyti tokią operaciją ir prieš pakankamą laiką iki jos įvykdymo operacijoje dalyvaujantis atskaitingasis agentas praneša Lietuvos bankui apie planuojamas procedūras PFĮ balanso statistinės atskaitomybės reikalavimams įvykdyti.

61. PFĮ, prijungiamų PFĮ teisių perėmėja, prireikus privalo prisiimti prijungiamų PFĮ statistinės atskaitomybės prievoles. Lietuvos bankui leidus, PFĮ, prijungiamų PFĮ teisių perėmėja, gali vykdyti prievolę teikti statistinę informaciją naudodamasi laikinomis procedūromis (pvz., teikdama kiekvienos prijungiamos PFĮ ataskaitas) keletą laikotarpių po jungimo, bet kuo trumpiau ir ne ilgiau kaip 6 mėnesius po to, kai įvyko jungimas.

62. PFĮ jungimo, skaidymo arba kitokios reorganizacijos, taip pat naujos PFĮ steigimo ar buvusios PFĮ likvidavimo atvejais atskaitingasis agentas pateikia Lietuvos bankui su šiomis operacijomis susijusius perklasifikavimo ir kitokio patikslinimo duomenis, jei turtas ir įsipareigojimai buvo perkelti į Lietuvos PFĮ sektorių arba iš jo.

63. Iš atskaitingojo agento gauti PFĮ balanso statistinės ataskaitos duomenys naudojami statistikos tikslams, privalomųjų atsargų bazei skaičiuoti, taip pat kitoms Lietuvos banko funkcijoms atlikti ir Europos centrinių bankų sistemos uždaviniais vykdyti.

64. Suvestinė PFĮ balanso statistinė informacija viešai skelbiama tik taip, kad nebūtų galima tiesiogiai arba netiesiogiai atskirti ir atpažinti pavienės PFĮ duomenų. Priešingu atveju suvestinė PFĮ

balanso statistinė informacija gali būti viešai skelbiama tik gavus raštišką atskaitingojo agento sutikimą.

65. Pagal Bendrųjų nuostatų reikalavimus atskaitingojo agento pateiktus ir Lietuvos banko patvirtintus PFĮ balanso išsamios statistinės atskaitos duomenis Lietuvos bankas naudoja kredito įstaigos privalomųjų atsargų bazei apskaičiuoti Kredito įstaigų privalomųjų atsargų taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2002 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 38, nustatyta tvarka. Privalomųjų atsargų patvirtinimas arba pripažinimas neatleidžia atskaitingojo agento nuo prievolės teikti teisingą statistinę informaciją ir nedelsiant pateikti pataisytą anksčiau pateiktą neteisingą statistinę informaciją.

VIII SKYRIUS

BŪTINIEJI STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTAI IR POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMAS

66. Atskaitingajam agentui, teikiančiam Lietuvos bankui PFĮ balanso statistinę informaciją, keliami šie būtinieji statistinės atskaitomybės standartai:

66.1. Perdavimo:

66.1.1. statistinės atskaitos Lietuvos bankui teikiamos laikantis Lietuvos banko nustatytų terminų;

66.1.2. statistinių ataskaitų forma ir formatas atitinka Lietuvos banko nustatytus techninius atskaitomybės reikalavimus;

66.1.3. nurodomi atskaitingojo agento atsakingo asmens (atsakingų asmenų) kontaktiniai duomenys;

66.1.4. laikomasi techninės duomenų perdavimo Lietuvos bankui specifikacijos.

66.2. Tikslumo:

66.2.1. statistinė informacija yra vientisa:

66.2.1.1. laikomasi visų tiesinių apribojimų (pvz., turtas ir įsipareigojimai sutampa, tarpinių sumų suma lygi bendrai sumai);

66.2.1.2. mėnesinio ir ketvirtinio periodiškumo duomenys tarpusavyje suderinti;

66.2.2. Lietuvos bankui paprašius, atskaitingasis agentas pateikia informaciją apie kaitą, kurią rodo pateikti duomenys;

66.2.3. statistinė informacija yra išsami, be nuolatinių ir struktūrinių spragų; esamos spragos pripažįstamos, paaiškinamos Lietuvos bankui ir, kai taikytina, kuo greičiau pašalinamos;

66.2.4. atskaitingasis agentas laikosi Lietuvos banko nustatytos techninio duomenų perdavimo matmenų, duomenų apvalinimo ir tikslumo tvarkos.

66.3. Sąvokų atitikties:

66.3.1. statistinė informacija atitinka PFĮ balanso statistinės atskaitomybės sąvokas ir klasifikacijas;

66.3.2. jeigu nuo Bendrųjų nuostatų 66.3.1 punkte nurodytų sąvokų ir klasifikacijų nukrypstama, atskaitingasis agentas turi reguliariai stebėti ir skaičiais įvertinti skirtumą tarp naudojamo mato ir PFĮ balanso statistinės atskaitomybės nustatyto mato;

66.3.3. Lietuvos bankui paprašius, atskaitingasis agentas paaiškina pateiktų duomenų, palyginti su ankstesnių laikotarpių duomenimis, lūžius.

66.4. Tikslinimo – laikomasi Lietuvos banko nustatytos tikslinimo tvarkos ir procedūrų; išimtiniai tikslinimai pateikiami kartu su paaiškinimais.

67. Lietuvos bankas turi teisę tikrinti arba priverstinai rinkti informaciją, kurią atskaitingasis agentas privalo teikti Lietuvos bankui pagal PFĮ balanso statistinės atskaitomybės reikalavimus, nepažeisdamas Europos Centrinio Banko teisės pačiam įgyvendinti šią teisę, ypač kai atskaitingasis agentas netinkamai vykdo Bendrųjų nuostatų 66 punkte nurodytus būtinuosius statistinės atskaitomybės standartus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-178](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-09, i. k. 2014-13934

68. Atskaitingiesiems agentams, pažeidusiems Bendrųjų nuostatų 66 punkte nurodytus būtinuosius statistinės atskaitomybės standartus, Europos Centrinis Bankas taiko sankcijas 2010 m. rugpjūčio 19 d. Sprendime ECB/2010/10 dėl statistinės atskaitomybės reikalavimų nevykdymo (OL 2010 L 226, p. 48) nustatyta tvarka ir Lietuvos bankas skiria baudas ir skaičiuoja delspinigius Poveikio priemonių už statistinės informacijos pateikimo pažeidimus taikymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos banko valdybos 2004 m. gegužės 6 d. nutarimu Nr. 65, nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-178](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-09, i. k. 2014-13934

Priedų pakeitimai:

PFI-01 forma

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-178](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-09, i. k. 2014-13934

PFI-03 forma

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-178](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-09, i. k. 2014-13934

Pakeitimai:

1.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-178](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-09, i. k. 2014-13934

Dėl Lietuvos banko valdybos 2014 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 03-27 „Dėl pinigų finansų įstaigų balanso statistinės atskaitomybės“ pakeitimo